

‘ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Ή ΣΥΡΙΖΑ’

ΜΑΡΙΑ ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΟΥ (MARIA KOUTOULAKOU)

Περίληψη

Στις 17 Ιουνίου θα γίνει ο δεύτερος γύρος εκλογών στην Ελλάδα και τα κόμματα βρίσκονται σε αναταραχή για να νικήσουν όσους περισσότερους ψηφοφόρους μπορούν. Ένα από τα πιο δημοφιλή κόμματα, το Σύριζα¹ που ανήκει στα αριστερά κόμματα, βρίσκεται σε πλήρη διαφωνία με τις πολιτικές γραμμές τις Δεξιάς, που είναι ο κύριος αντίπαλός του, κυρίως όσον αφορά το Μνημόνια ως λύση στη δημοσιονομική κρίση της Ελλάδας. Πρόεδρος του Σύριζα είναι ο Αλέξης Τσίπρας, ένας νέος αλλά ταλαντούχος πολιτικός, που έχει να προσφέρει, όπως επιμένει, ένα καινοτόμο πολιτικό πρόγραμμα, κατάλληλο για την κρίση που αντιμετωπίζει τώρα η Ελλάδα. Το κείμενο αυτό είναι μια παρουσίαση του προεκλογικού προγράμματος του Σύριζα και μια ανάλυση των επίσημων ομιλιών που ο πρόεδρός του έχει δώσει καθόλη τη διάρκεια της εβδομάδας πριν την ημέρα των εκλογών.

Λέξεις-κλειδιά: Σύριζα, Αλέξης Τσίπρας, προεκλογικό πρόγραμμα, ομιλίες

*

Εισαγωγή

Το Σύριζα είναι ένα από τα επικρατέστερα κόμματα για τις εκλογές στις 17 Ιουνίου μαζί με τη Νέα Δημοκρατία, κυρίως μετά τον πρώτο γύρο των εκλογών στις 6 Μαΐου, όταν εκλέχτηκε ως δεύτερο κόμμα με μόλις 16,78% (Πειραιάς 23,85%, Αθήνα 19,11%, Εύβοια 18,53%, Κεφαλονιά 18,88%). Ένα καθαρά αριστερό κόμμα θέτει τους στόχους του από την αρχή και στέλνει ένα μήνυμα στους Ευρωπαίους εταίρους του. Το κύριο επιχείρημα του Τσίπρα είναι πως αν νικήσει τις εκλογές τότε το Μνημόνιο θα ανήκει στο παρελθόν, παρόλα αυτά εξέφρασε την πρόθεσή του να διαπραγματευτεί. Το επιχείρημά του όμως προκάλεσε μεγάλη συζήτηση στην Ελλάδα, αφού πολλοί Ευρωπαίοι και Έλληνες πολιτικοί το χαρακτηρίζουν ως καταστροφική πράξη.

Το προεκλογικό πρόγραμμα του Σύριζα²

Το Σύριζα διακηρύσσει ότι θα καταργήσει όλους τους νόμους του μνημονίου, θα καταγγείλει τη σύμβαση δανείου και θα διαπραγματευτεί το χρέος. Προκειμένου να εξαλειφθεί το μεγαλύτερο μέρος του. Στο πλαίσιο αυτό, θα αξιοποιηθεί το δυναμικό του Διεθνούς Ελέγχου χρέους. Οι τράπεζες που έχουν λάβει 200 δισεκατομμύρια ευρώ δημόσια χρηματοδότηση θα περάσουν από δημόσιο έλεγχο, θα εξυπηρετήσουν ένα πρόγραμμα κατά της ανεργίας και θα λάβουν αποτελεσματικά μέτρα για την ανακούφιση των υπερχρεωμένων νοικοκυριών. Θα ακυρωθούν οι νεοφιλελεύθερες μεταρρυθμίσεις που διαλύουν το εργατικό δίκαιο και τερματιστούν κλαδικές συμφωνίες. Ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα θα πρέπει να δημιουργηθεί και κοινωνικά κριτήρια, προκειμένου να φορολογείται ο πλούτος και όχι η φτώχεια.

Οι μισθοί, οι συντάξεις, η δημόσια υγεία και η εκπαίδευση, το πραγματικό βιοτικό επίπεδο θα είναι η πιο βασική προτεραιότητα της κυβέρνησης της Αριστεράς. Μέσα από την κινητοποίηση όλων των δημιουργικών δυνάμεων της κοινωνίας, θα επιδιώξουν να μετατρέψουν την οικονομική βάση για ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης που θα σέβεται τους ανθρώπους και τον φυσικό πλούτο. Σε όλη την κοινωνία, θεσμοί της πραγματικής δημοκρατίας θα αναπτυχθούν με αποτελεσματικό έλεγχο κατά το τρέχον πολιτικό σύστημα. Με την αλλαγή του εκλογικού νόμου και την καθιέρωση της αναλογικής εκπροσώπησης, θα

¹ Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς - Ενωτικό Κοινωνικό Μέτωπο

² Όλες οι πληροφορίες για το εκλογικό πρόγραμμα του Σύριζα βρέθηκαν στην επίσημη ιστοσελίδα του κόμματος (www.syriza.gr)

υπάρξει κατάργηση του νόμου περί ευθύνης υπουργών και η αποτελεσματική τιμωρία όσων δε σέβονται την παρουσία του λαού.

Πιο συγκεκριμένα, θα αποκαταστήσει αμέσως τις αδικίες, θα καταστρέψουν τις ειδικές επιβαρύνσεις, ιδίως για τα μικρά και μεσαία εισοδήματα. Θα αποκατασταθεί ο κατώτατος μισθός στα 750 € και του επιδόματος ανεργίας στα 461 €. Το σχέδιό τους για δημοσιονομική εξυγίανση προβλέπει σταθεροποίηση των δαπανών και αύξηση των εσόδων κατά μέσο όρο της ευρωζώνης μέσω της φορολογίας του πλούτου αποσκοπώντας στη μείωση της φοροδιαφυγής. Προτεραιότητα θα δοθεί στην ταχεία μείωση της ανεργίας και θα επικεντρωθεί στην πλήρη, συνεπή και ποιοτική απασχόληση. Η ανασυγκρότηση της παρασκευής θα πρέπει να οργανωθεί με στοχευμένη στήριξη της γεωργικής παραγωγής, με πάγωμα της ιδιωτικοποίησης των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, με οικολογικό μετασχηματισμό της οικονομίας, με νέες δομές της οικονομικής δραστηριότητας και με χρηματοδότηση από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές.

Ισχυρίζονται ότι θα σχεδιάσουν ένα αναβαθμισμένο και κοινωνικά αποτελεσματικό, δημόσιο, αναδιανεμητικό και καθολικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης για όλους τους πολίτες και υπόσχονται ένα νέο, αναβαθμισμένο, επαρκώς στελεχωμένο, δωρεάν σύστημα υγείας με ορθολογική και διαφανή διαχείριση και εγγυημένη πρόσβαση ανεξαρτήτως οικονομικής κατάστασης ή εθνικότητας. Θα υπάρξει μια ριζική μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος με στόχο την ανακατασκευή όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης. Θα υπάρξει, επίσης, ένας εξορθολογισμός του πλαισίου για τους μετανάστες που ζουν και εργάζονται στην Ελλάδα και ίση συμμετοχή και σταδιακή χορήγηση ταξιδιωτικών εγγράφων για όσους επιθυμούν να εγκαταλείψουν τη χώρα. Τέλος, αγωνίζονται και αναζητούν μια νέα, ανεξάρτητη, πολυδιάστατη, ενεργά ειρηνική εξωτερική εμπορική πολιτική, που θεμελιώνεται στις αρχές του διεθνούς δικαίου.

Οι ομιλίες του Αλέξη Τσίπρα

Στις 14 Ιουνίου ο Αλέξης Τσίπρας πραγματοποίησε μια ομιλία στην πρωτεύουσα της Ελλάδας, Αθήνα, και μάλιστα σε μια από τις κεντρικές πλατείες στην Ομόνοια. Ξεκίνησε την ομιλία του, καλωσορίζοντας τους ανθρώπους και τη μαζική παρουσία τους και συνέχισε πανηγυρικά: <<Ο κύβος ερρίφθη. Την Κυριακή γυρίζουμε σελίδα, για τη μεγάλη νίκη του λαού, για τη μεγάλη νίκη της δημοκρατίας, για τη μεγάλη νίκη της αξιοπρέπειας, για τη μεγάλη νίκη της ελπίδας>>. Και συνέχισε: <<Πολίτες της Αθήνας, την Κυριακή η Ελλάδα αλλάζει, αφήνει πίσω το φόβο, την ανασφάλεια, και αφήνει πίσω εκείνους που προσπάθησαν να δηλητηριάσουν τον ελληνικό λαό με τον φόβο και την τρομοκρατία. Η Ελλάδα αφήνει πίσω της τα κόμματα που υπέγραψαν το μνημόνιο και οδηγούν τους ανθρώπους στην καταστροφή, αφήνει πίσω της τον κ. Σαμαρά και τον κ. Βενιζέλο>>.

Επιπλέον, ο κ. Τσίπρας αφού καταδίκασε τους αντιπάλους του, βεβαίωσε ότι η παράταξή του θα προχωρήσει σε μεγάλες αλλαγές και θα ψηφίσει για την αναλογική εκπροσώπηση, προκειμένου να σταματήσει αυτό το φαύλο εκλογικό σύστημα. Επισήμανε ότι η κρίση δεν είναι ελληνικό φαινόμενο, ούτε μια ελληνική ιδιαιτερότητα που προκαλείται από τους τεμπέληδες και διεφθαρμένους Έλληνες, όπως αποκαλούνται τα τελευταία 2,5 χρόνια. Έφερε, λοιπόν, ως παράδειγμα την Ισπανία, που βρέθηκε επίσης ένα βήμα πριν από τον οικονομικό εκτροχιασμό και αναγκάστηκε να ζητήσει βοήθεια, μέσω της διαπραγμάτευσης και όχι με την υπογραφή μνημονίου. Κάλεσε το λαό να είναι πολύ αυστηρός την Κυριακή, με εκείνους που κατέστρεψαν τη χώρα και την παρέδωσαν στην Τρόικα και στο ΔΝΤ.

Εγγυήθηκε ότι από την πρώτη μέρα θα αναλάβει τα καθήκοντα της ψήφου που του έδωσε ο ελληνικός λαός και θα εργαστεί για τη διοχέτευση των πόρων για την υγεία και το ΕΟΠΠΥ³, θα δημιουργήσει μια ασπίδα προστασίας για τους μη έχοντες και τους μη προνομιούχους. Εγγυήθηκε ότι θα αντικαταστήσει το άδικο και επώδυνο Μνημόνιο με ένα εθνικό σχέδιο για μια κοινωνικά δίκαιη διέξοδο από την κρίση, για την ανάπτυξη και την αναδιάρθρωση παραγωγής και την οικολογική μετατροπή της χώρας. Έκλεισε την ομιλία του λέγοντας ότι περισσότερο από όλα θα αναλάβει την ευθύνη για τη διακυβέρνηση της χώρας, έτσι ώστε η νεολαία αυτού του τόπου θα κερδίσει και πάλι το δικαίωμα στο όνειρο, στο μέλλον και στη ζωή, στην Ελλάδα και όχι εκτός αυτής. Τελείωσε λέγοντας: <<Εμείς δε θα τους δώσουμε τη χώρα μας, ανήκει στη νεολαία μας και σε μας>>.

Την επόμενη μέρα, στις 15 Ιουνίου, ο κ. Τσίπρας έδωσε μια ομιλία στη δεύτερη πιο σημαντική πόλη της Ελλάδας, τη Θεσσαλονίκη. Εκεί στην πλατεία Αριστοτέλους, είπε: <<Χθες, η Αθήνα έδωσε το σήμα της νίκης, σήμερα με την παρουσία σας στη Θεσσαλονίκη, γράφετε τη νίκη του λαού, τη νίκη της δημοκρατίας. Την Κυριακή τα ψέματα σταματάνε. Η εντολή επιστρέφει στο λαό μας>>. Αποκάλεσε το άρθρο της Financial Times Deutschland μια κατάπτυστη δυσφήμιση και ο ίδιος το παρομοίασε με τις προκηρύξεις που

³ Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας

οι Γερμανοί πέταγαν από τα αεροπλάνα κατά τη διάρκεια της Κατοχής, λέγοντας στους Έλληνες να παραδοθούν, αλλά τώρα δε θα το κάνουν. Αφού προσκάλεσε ειρωνικά την κυρία Μέρκελ να έρθει και να κυβερνήσει την χώρα, καθώς οι άνθρωποί της δεν τα κατάφεραν, τόνισε: <<Ο λαός μας έχει την αξιοπρέπεια και τη νοημοσύνη και γνωρίζει ότι ο εκφοβισμός είναι ο τελευταίος σπασμός του ηττημένου>>. Το πιο σημαντικό, όμως, είναι ότι ο κ. Τσίπρας έθεσε το δίλλημα της Κυριακής <<Νέα Δημοκρατία ή Σύριζα>>, <<Ευρώ ή δραχμές>>. Τελείωσε λέγοντας: << Το ποτάμι δεν έρχεται πίσω, από τη Δευτέρα και όλοι μαζί με τη Σύριζα, με τη κυβέρνηση αντί-μνημονίου για τη νέα Ελλάδα, την Ευρώπη και το ευρώ>>.

Πολλές εφημερίδες, όμως, ενίστανται σε αυτά που λέει ο κ. Τσίπρας και αμφιβάλλουν για τις προθέσεις τους. Ιδιαίτερα η κα Μαρία Νταλιάνη στη Τα Νέα έγραψε: <<Τι πραγματικά θα κάνει ο κύριος Τσίπρας αν πάρει τη διακυβέρνηση της Ελλάδας; Θα καταργήσει το Μνημόνιο ή θα διαπραγματευτεί; Θα δείξει ότι το ευρώ δεν είναι φετίχ ή θα αλλάξει γνώμη; Θα υπογράψει για να λάβει την οικονομική ενίσχυση των 30 δις. Ευρώ στο τέλος του Αυγούστου ή θα προσπαθήσει να κυβερνήσει τη χώρα χωρίς τα κονδύλια από τις Βρυξέλλες;>>⁴ Ο Ερρίκος Μπαρτζινόπουλος γράφει στο Έθνος: <<Αν υπάρχει ένα προσόν που αναμφίβολα ο Αλέξης Τσίπρας έχει είναι η ικανότητα να μιλάει πολύ, αλλά να μη λέει τίποτα>>.⁵

Συμπέρασμα

Το μόνο σίγουρο είναι ότι ο κ. Τσίπρας έχει είτε φανατικούς ψηφοφόρους είτε τελείως εναντίον του. Όπως ο ίδιος δηλώνει, όμως, το μόνο του μέλημα είναι η χώρα του και πως μπορεί να σωθεί. Επαναλαμβάνει ξανά και ξανά ότι, αν είναι αυτός ο μεγάλος νικητής στις εκλογές της Κυριακής, το μνημόνιο θα αποτελέσει ιστορία, παρόλο που ο ίδιος είναι πρόθυμος να προβεί σε διαπραγματεύσεις προκειμένου να πείσει τους Ευρωπαίους εταίρους, αλλά θα πει όχι αν τεθεί θέμα υπογραφής, λέει: <<Η δημοκρατία είναι ένα ευρωπαϊκό κεκτημένο>>. Οι δημοσκοπήσεις είναι πολύ θετικές προς το Σύριζα και τον κ. Τσίπρα, όμως η τελική κρίση θα γίνει τη μέρα μετά τις εκλογές.

*

www.southeast-europe.org
dke@southeast-europe.org

© DKE 2012

Σημείωση: Σεβαστοί ερευνητές, αν κάνετε μια αναφορά σε αυτό το τμήμα ή απόσπασμα του άρθρου, παρακαλούμε στείλτε μας ένα e-mail στο dke@southeast-europe.org για να μας το δηλώσετε.

Παρακαλούμε αναφερθείτε στο άρθρο ως εξής: Μαρία Κουτουλάκου: Νέα Δημοκρατία ή Σύριζα. *Délkelet Európa - South-East Europe International Relations Quarterly*, Τόμος 3. No.1 (Άνοιξη 2012) σελ.3
Σας ευχαριστούμε για την συνεργασία σας. Αρχισυντάκτης.

⁴ Μαρία Νταλιάνη: Παιχνίδι με διγλωσσία κάνει ο Τσίπρας, *Τα Νέα*, 16 Ιουνίου 2012.

⁵ Ερρίκος Μπαρτζινόπουλος: Μιλάει πολύ, δεν λέει τίποτα, *Έθνος*, 13 Ιουνίου 2012.